

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Доктор факультету журналістики

Романюк В.В.

(ініціали, прізвище)

2021 р.

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітньо-професійна програма «Інформаційно-комунікаційна справа»

Укладач Романюк Н.В., канд. філол. наук, доцент кафедри видавничої справи та редагування

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри видавничої справи та
редагування
Протокол № 1 від "25" серпня 2021 р.
Завідувач кафедри

Т.М. Плеханова
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики
Протокол № 1 від "31" серпня 2021р.
Голова науково-методичної ради
факультету

Н.В. Романюк
(ініціали, прізвище)

Погоджено

з навчально-методичним відділом

О.В. Шенківська
(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін Професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Загальна кількість годин – 120	Семестр:	
		1-й	1-й
Освітньо-професійна програма Інформаційно- комунікаційна справа	Змістових модулів – 6	Лекції	
		14 год.	2 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	Практичні	
		28 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю:	
		Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Бібліотекознавство» є ознайомлення студентів із теоретичною базою бібліотекознавства, методологією й перспективами бібліотекознавчих досліджень; з особливостями організації бібліотечної діяльності в Україні та світі, її системою, функціями, принципами управління та специфікою підготовки кадрів.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади бібліотекознавства як науки та навчальної дисципліни;
- розглянути основні історичні етапи розвитку бібліотекознавства в Україні і світі;
- ознайомитися з організацією та основними тенденціями бібліотекознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі;
- оволодіти науковими підходами до класифікації бібліотек;
- ознайомитися з професійними вимогами до бібліотекаря, теоретичними засадами бібліотечної професіології;
- вивчити теоретичні засади та практичні аспекти організації функціонування бібліотечної

справи;

– розглянути основні напрями і форми міжнародного бібліотечного співробітництва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та **компетентностей**:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
<p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК1. Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.</p> <p>ФК4. Здатність аналізувати закономірності розвитку, документно-інформаційних потоків та масивів як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій</p> <p>ФК11. Здатність використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організовувати електронні бібліотеки та архіви</p> <p>ФК14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.</p>	<p>Методи:</p> <p>Словесні методи (обговорення, робота з підручниками).</p> <p>Практичні методи (практичні і творчі завдання).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).</p>
<p>Програмні результати навчання</p> <p>РН1. Знати і розуміти наукові засади організації, модернізації та впровадження новітніх технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній діяльності.</p> <p>РН5. Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.</p> <p>РН6. Знати, розуміти та застосовувати в практичній діяльності законодавчі та галузеві нормативні документи</p> <p>РН11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий).</p> <p>Самостійно-пошукові методи (індивідуальна робота).</p> <p>Контрольні заходи: захист творчих завдань; індивідуальне практичне завдання; екзамен.</p>

Міждисциплінарні зв'язки: при викладанні курсу «Бібліотекознавство» необхідно враховувати його зв'язки з дисциплінами «Вступ до спеціальності. Інформаційно-комунікаційна справа» (основи діяльності фахівці-інформаційника), «Діловодство та документознавство» (види документів, мовна культура оформлення документів різних видів), «Формування баз даних організації» та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії бібліотекознавства

Головні завдання та структура курсу: основи теорії бібліотекознавства; бібліотека як соціальний інститут; теоретичні засади організації і функціонування бібліотек; сучасні тенденції розвитку бібліотекознавства. Основний понятійний апарат бібліотекознавства. Документ як основа інформації та бібліотеки. Періодизація українського бібліотекознавства: онтологічний (XXIV ст. до н.е. – XVI ст.), гносеологічний (XVII – XVIII ст.) та методологічний аспекти (XIX – XX ст.). Еволюція поглядів бібліотекознавців на структурування об'єкта бібліотекознавства. Зв'язок бібліотекознавства з бібліографознавством, книгознавством,

інформатикою. Бібліотекознавство і загальнонаукові дисципліни: культурологія, соціологія, економічні науки, математика, педагогіка, психологія. Зв'язок бібліотекознавства з документознавством, архівознавством та пам'яткознавством, дисциплінами інформаційного циклу.

Змістовий модуль 2. Класифікація і типологія бібліотек у сучасному бібліотекознавстві.

Методологія бібліотекознавства.

Наукове визначення основних понять: типи та види бібліотек. Сучасна типологічна концепція в бібліотекознавстві. Сутність і критерії типологізації бібліотек. Класифікація бібліотек за різними ознаками: соціальне призначення, склад фонду; регіональна, видова, відомча ознака, статус бібліотеки, контингент читачів, масштаб діяльності тощо. Бібліотекознавство загальне, спеціальне і специфіковане. Порівняльне (компаративне) бібліотекознавство як самостійна дисципліна бібліотекознавчого знання. Бібліотекознавство загальне і спеціальне. Електронне бібліотекознавство. Типологічні риси національних, універсальних і спеціальних бібліотек. Методологія дослідження як вчення про систему наукових принципів, форм і способів дослідницької діяльності. Функціональні, загальнонаукові принципи: історичний, термінологічний, функціональний, системний, когнітивний, принцип моделювання та інші. Загальні методи наукового пізнання: методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент); методи, що використовуються на емпіричному і теоретичному рівнях дослідження (абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання тощо); методи, що використовуються на теоретичному рівні дослідження (від абстрактного до конкретного). Системний і структурно-діяльнісний підходи. Застосування логічних завдань і правил. Евристичне програмування. Основна класифікація методів збирання інформації в бібліотекознавчих дослідженнях. Додаткова класифікація методів бібліотекознавчих досліджень. Спеціальні методики бібліотекознавчих досліджень.

Змістовий модуль 3. Розвиток українського бібліотекознавства на сучасному етапі та напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки

Характеристика основних центрів бібліотекознавчих досліджень в Україні. Основні напрями бібліотекознавчих досліджень. Перспективи розвитку українського бібліотекознавства. Основні зарубіжні центри та бібліотекознавчі: ради з бібліотечних та інформаційних ресурсів, Інститут Фоксона. Діяльність громадських бібліотечних організацій, при яких створені Комітети з наукової роботи. Характеристика Національної програми бібліотекознавчих досліджень (США). Дослідницька діяльність бібліотеки вищих навчальних закладів, бібліотечних шкіл, товариств друзів бібліотеки, публічних бібліотек. Види досліджень: теоретичні (розвиток бібліотечної та інформаційної науки) та прикладні (практичні інтереси бібліотек та інформаційних центрів). Класифікація прикладних досліджень: пілотажні, дескриптивні (описові), аналітичні. Основна проблематика бібліотекознавчих досліджень: менеджмент у бібліотеках, інформаційних мережах і системах; стандартизація в бібліотечній справі; мікроформи в бібліотеках і забезпечення їх зберігання; обслуговування читачів з обмеженими фізичними можливостями; матеріально-технічне забезпечення бібліотек; поведінка читачів в публічних бібліотеках; розробка методів бібліотерапії; історія окремих бібліотек; стратегічне планування в бібліотеці. Проблеми інтеграції в бібліотекознавстві. Основні напрями бібліотечно-бібліографічної діяльності Міжнародної Федерації бібліотечних асоціацій, ЮНЕСКО, бібліотечних асоціацій зарубіжних країн. Форми міжнародного співробітництва бібліотек (міжнародний книгообмін, міжнародні наукові конференції, висновки, наукові дослідження, тренінги, обмін досвідом тощо). Співробітництво бібліотечно-інформаційних працівників та міжнародні програми.

Змістовий модуль 4. Бібліотека в соціально-комунікативній структурі суспільства

Поняття системного аналізу бібліотеки. Сутнісна системна модель бібліотеки. Зовнішні і внутрішні функції підсистем системи «бібліотека». Функції підсистеми «бібліотечний фонд» – збирання, зберігання і надання в користування документів (друкованих, аудіовізуальних, електронних). Функції підсистеми «абонент» – використання накопичених документів у бібліотеці. Взаємодія підсистем «бібліотечний фонд-абонент». Читач – абонент – користувач – споживач інформації. Функції підсистеми «бібліотекар» – формування фонду документів,

забезпечення доступу до нього, а також до інформаційних ресурсів інших установ, забезпечення доступу інших бібліотечно-інформаційних установ до фонду власної бібліотеки. Взаємодія підсистем «абонент-бібліотекар», «бібліотекар-абонент», «бібліотечний фонд-бібліотекар». Функції підсистеми «матеріально-технічна база» – забезпечення спорудами і будовами, приміщеннями, технічними засобами, комунікаціями та устаткуванням. Види бібліотечної діяльності. Взаємозв'язки між підсистемами «Бібліотечний фонд – Матеріально-технічна база», «абонент-матеріально-технічна база». Функції підсистем «модель бібліотечного фонду», «модель бібліотекаря», «модель абонента», «модель матеріально-технічної бази».

Змістовий модуль 5. Соціальні функції бібліотеки

Еволюція поглядів бібліотекознавців на соціальне призначення бібліотеки (Л. Хавкіна, С. Сірополько, І. Фрумін, О. Чубар'ян, К. Абрамов, Ю. Столяров, К. Селіверстова, В. Скворцов, А. Хропач, М. Васильченко, М. Слободяник). Основний зміст понять «функції бібліотеки», «соціальні функції бібліотеки». Сутнісні (родові) функції бібліотеки (інформаційна, кумулятивна, комунікативна, меморіальна). Характеристика похідних функцій бібліотеки – культурно-просвітницької, освітньої, виховної, виробничої, соціалізуючої, соціокультурної, ідеологічної, рекреаційної, гедоністичної. Технологічні функції (моделювання, комплектування, обліку, аналітико-синтетичної обробки документів, зберігання, доставки документних ресурсів, обслуговування користувачів, управлінська). Взаємодія соціальних функцій бібліотеки, їх диференціація та інтеграція.

Змістовий модуль 6. Характеристика бібліотечної системи України

Система управління бібліотечною справою. Характеристика суб'єктів і об'єктів управління бібліотечною справою. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» та проблеми управління галуззю. Загальнодержавні органи управління бібліотечною справою. Законодавчі, виконавчі та громадсько-державні органи управління. Роль конгресів, з'їздів, бібліотечних рад в управлінні бібліотечною справою. Завдання і функції Міністерства культури і туризму України в галузі керівництва і координації роботи бібліотек. Регіональні органи управління бібліотечною справою. Обласні управління культури, міські, районні відділи культури Рад народних депутатів. Функції відомчих органів управління бібліотечною справою. Органи керівництва мережею бібліотек НАН України, науково-технічних, сільськогосподарських бібліотек, бібліотек навчальних закладів, громадських організацій, спілок, товариств тощо. Критерії ефективності управління бібліотечною справою. Перспективи удосконалення керівництва бібліотечною справою України

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години			Самостійна робота, год	Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття	Практичні заняття, год		Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
				о/д ф.	о/д ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	15	6	2	4	9	6	3	9
2	15	8	4	4	7	6	3	9
3	15	8	4	6	7	9	3	12
4	15	8	2	6	7	9	3	12
5	15	6	2	4	9	6	3	9
6	15	6	2	4	9	6	3	9
Усього за змістові модулі	90	28	14	28	48	42	18	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30				30	20	20	40
Загалом			120			100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	1. Бібліотекознавство як навчальна дисципліна 2. Сутність і функції сучасного бібліотекознавства	2
2	3. Класифікація і типологія бібліотек у сучасному бібліотекознавстві. 4. Методологія бібліотекознавства	2 2
3	5. Розвиток українського бібліотекознавства на сучасному етапі 6. Напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки	2
4	7. Бібліотека в соціально-комунікативній структурі суспільства. 8. Бібліотечна система України	2
5	9. Соціальні функції бібліотеки	2
6	10. Характеристика бібліотечної системи України 11. Управління бібліотечною справою	2
Разом		14

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	1. Бібліотекознавство як навчальна дисципліна 2. Сутність і функції сучасного бібліотекознавства	2 2
2	3. Класифікація і типологія бібліотек у сучасному бібліотекознавстві. 4. Методологія бібліотекознавства	2 2
3	5. Розвиток українського бібліотекознавства на сучасному етапі 6. Напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки	2 4
4	7. Бібліотека в соціально-комунікативній структурі суспільства. 8. Бібліотечна система України	2 4
5	9. Соціальні функції бібліотеки 10. Національні бібліотеки України: історія та сучасні тенденції розвитку	2 2
6	11. Характеристика бібліотечної системи України 12. Управління бібліотечною справою	2 2
Разом		28

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Тест 1 у системі Мудл	Навчальний теоретичний матеріал за ЗМ 1 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала.	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 1: Завдання: дібрати відео про зародження бібліотек у світі та Україні для демонстрації та обговорення під час практичного заняття	За виконання завдань – 3 б.	3

		Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	4
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			9
2	Тест 2 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 2 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала.	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 1: Завдання: На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення базових понять курсу: «бібліотека», «бібліотечна справа», «бібліотекар»; «інформація», «документ», «публікація», «комунікація», «інформаційні потреби», «інформаційна система»; «читач бібліотеки», «користувач бібліотеки», «абонент бібліотеки»; «бібліотечне обслуговування». Результати оформити у таблиці Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 4
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			9
3	Тест 3 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 3 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 1: Завдання: дібрати інформацію та відео про різні форми міжнародного співробітництва бібліотек (міжнародний книгообмін, міжнародні наукові конференції, висновки, наукові дослідження, тренінги, обмін досвідом тощо) для демонстрації та обговорення під час практичного заняття. Опитування з теоретичної частини	За виконання завдань – 4 б. За усну повну відповідь студент може отримати	4 6

		за планом до заняття (розділ 3 РП)	максимум 2 б.	
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			12
4	Тест 4 за теоретичними питаннями ЗМ 4 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 4 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 4. Завдання: дібрати відео про різні види найбільших бібліотек в Україні для демонстрації та обговорення під час практичного заняття Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	Виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 7
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			12
5	Тест 5 за теоретичними питаннями ЗМ 5 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 5 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичного завдання за тематикою ЗМ 5. Завдання: скласти порівняльну таблицю поглядів бібліотекознавців на соціальне призначення бібліотеки для демонстрації та обговорення під час практичного заняття Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 4
Усього за ЗМ 5 контр. заходів				9
	Тест 6 за теоретичними питаннями ЗМ 6 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 6 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичного завдання за тематикою ЗМ 6. Завдання: підібрати відео з цікавими фактами про бібліотеки для демонстрації та обговорення під час практичного заняття Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 4
Усього за ЗМ 6 контр.				9

заходів				
Усього за змістові модулі контр. заходів	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Екзамен	Теоретичні завдання	Усна частина екзамену передбачає проходження підсумкового тесту, питання на який формуються за теоретичним матеріалом усіх змістових модулів. Перелік питань поданий у системі Мудл https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=372	Екзамен проводиться в усній формі при очній/дистанційній формі навчання. Складається із відповіді на тестові завдання – до 20 балів. Усього за екзамен можна отримати до 20 балів.	20
	Індивідуальне практичне завдання	Передбачає виконання завдання: на основі опрацювання наукових, навчальних, довідкових друкованих джерел та інформаційних ресурсів мережі Інтернет підготувати презентацію, присвячену аналізу бібліотекознавчої спадщини видатного науковця (за вибором студента. Не менше 10 слайдів). Скласти бібліографічний список основних праць вченого	Студент може отримати до 20 балів за виконані дві частини завдання (перша частина оцінюється максимум 15 б., а друга – 5 б. Здають у паперовому варіанті за 10 днів до закінчення навчання (до 1 грудня). За порушення термінів здачі знімаються 5 балів .	20
Усього за підсумковий семестровий контроль	2			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бачинська Н. А., Салата Г. В. Бібліотекознавство : посібник для вищих навчальних закладів. Київ : Медінформ, 2016. 242 с.
2. Женченко М. Загальна та спеціальна бібліографія : навч. посіб. Київ : Жнець, 2011. 256 с.
3. Палеа Ю. І., Іванова І. О., Черепуха Л. О. Бібліотечне фондознавство : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. І. Палеа. Київ : Ліра-К, 2019. 276 с.
4. Хіміч Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек : навч. посіб. Київ : Самміт-книга, 2012. 88 с.

Додаткова:

1. Воскобойнікова-Гузєва О. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України : генезис, концепції, модернізація : монографія. Київ : Академперіодика, 2014. 362 с.
2. Гранчак Т. Бібліотека в інформаційному супроводі управління суспільними процесами: політико-комунікаційний аспект : монографія. Київ : НБУВ, 2014. 182 с.
3. Закіров М. Актуалізація проблеми еволюції соціально- комунікаційної функції бібліотек. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 53. С. 29–39.
4. Копанаєва В.О. Концептуальна модель бібліотеки в середовищі цифрової науки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 4. С. 6–13.
5. Петрова Л. Г. Бібліотека в умовах соціально-економічних змін: монографія. Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2003. 401 с.
6. Соколов В. Бібліотечна валеологія: на шляху становлення нового напрямку бібліотекознавчих досліджень та інформаційнобібліотечної діяльності. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2017. № 2. С. 2–11.
7. Соколов В. Бібліотечна політологія: становлення нової галузі бібліотекознавчих досліджень. *Вісник Книжкової палати*. 2017. № 9. С. 17–20.
8. Стандарти з інформації, бібліотечної і видавничої справи за станом на 01.06.2019 : бібліографічний показник / Державна науково-технічна бібліотека України. Київ : ДНТБ, 2019. 15 с. URL: <https://dntb.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/07/%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%92%D0%A1-2019.pdf>.
9. Project and Innovation Activity of Libraries / Н. Bilovus, V.Mudrokha, K.Pavliuk, P.Kazimi. *International Workshop IT Project Management*. 2020. Р. 58–70. URL: <http://ceurws.org/Vol-2565/paper6.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечний інформаційно-освітній портал. URL: <http://www.libportal.org.ua/>
2. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
5. Українська бібліотечна асоціація (УБА). URL: <https://ula.org.ua/>
6. Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та закладів. URL: <http://www.ifla.org>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

Костюк В.В.

(підпис)

(ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2021 р.

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітньо-професійна програма «Інформаційно-комунікаційна справа»

Укладач Романюк Н.В., канд. філол. наук, доцент кафедри видавничої справи та редагування

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри видавничої справи та
редагування
Протокол №_1_ від “25” серпня 2021 р.
Завідувач кафедри

_____ Т.М. Плеханова
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики
Протокол № 1 від “31” серпня 2021р.
Голова науково-методичної ради
факультету

_____ Н.В. Романюк
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін Професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Загальна кількість годин – 120	Семестр:	
		1-й	1-й
Освітньо-професійна програма Інформаційно- комунікаційна справа	Змістових модулів – 6	Лекції	
		14 год.	2 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	Практичні	
		28 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю:	
		Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Бібліотекознавство» є ознайомлення студентів із теоретичною базою бібліотекознавства, методологією й перспективами бібліотекознавчих досліджень; з особливостями організації бібліотечної діяльності в Україні та світі, її системою, функціями, принципами управління та специфікою підготовки кадрів.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади бібліотекознавства як науки та навчальної дисципліни;
- розглянути основні історичні етапи розвитку бібліотекознавства в Україні і світі;
- ознайомитися з організацією та основними тенденціями бібліотекознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі;
- оволодіти науковими підходами до класифікації бібліотек;
- ознайомитися з професійними вимогами до бібліотекаря, теоретичними засадами бібліотечної професіології;
- вивчити теоретичні засади та практичні аспекти організації функціонування бібліотечної

справи;

– розглянути основні напрями і форми міжнародного бібліотечного співробітництва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та **компетентностей**:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
<p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК1. Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах.</p> <p>ФК4. Здатність аналізувати закономірності розвитку, документно-інформаційних потоків та масивів як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій</p> <p>ФК11. Здатність використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організовувати електронні бібліотеки та архіви</p> <p>ФК14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.</p>	<p>Методи:</p> <p>Словесні методи (обговорення, робота з підручниками).</p> <p>Практичні методи (практичні і творчі завдання).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).</p>
<p>Програмні результати навчання</p> <p>РН1. Знати і розуміти наукові засади організації, модернізації та впровадження новітніх технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній діяльності.</p> <p>РН5. Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.</p> <p>РН6. Знати, розуміти та застосовувати в практичній діяльності законодавчі та галузеві нормативні документи</p> <p>РН11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий).</p> <p>Самостійно-пошукові методи (індивідуальна робота).</p> <p>Контрольні заходи: захист творчих завдань; індивідуальне практичне завдання; екзамен.</p>

Міждисциплінарні зв'язки: при викладанні курсу «Бібліотекознавство» необхідно враховувати його зв'язки з дисциплінами «Вступ до спеціальності. Інформаційно-комунікаційна справа» (основи діяльності фахівці-інформаційника), «Діловодство та документознавство» (види документів, мовна культура оформлення документів різних видів), «Формування баз даних організації» та ін.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії бібліотекознавства

Головні завдання та структура курсу: основи теорії бібліотекознавства; бібліотека як соціальний інститут; теоретичні засади організації і функціонування бібліотек; сучасні тенденції розвитку бібліотекознавства. Основний понятійний апарат бібліотекознавства. Документ як основа інформації та бібліотеки. Періодизація українського бібліотекознавства: онтологічний (XXIV ст. до н.е. – XVI ст.), гносеологічний (XVII – XVIII ст.) та методологічний аспекти (XIX – XX ст.). Еволюція поглядів бібліотекознавців на структурування об'єкта бібліотекознавства. Зв'язок бібліотекознавства з бібліографознавством, книгознавством,

інформатикою. Бібліотекознавство і загальнонаукові дисципліни: культурологія, соціологія, економічні науки, математика, педагогіка, психологія. Зв'язок бібліотекознавства з документознавством, архівознавством та пам'яткознавством, дисциплінами інформаційного циклу.

Змістовий модуль 2. Класифікація і типологія бібліотек у сучасному бібліотекознавстві.

Методологія бібліотекознавства.

Наукове визначення основних понять: типи та види бібліотек. Сучасна типологічна концепція в бібліотекознавстві. Сутність і критерії типологізації бібліотек. Класифікація бібліотек за різними ознаками: соціальне призначення, склад фонду; регіональна, видова, відомча ознака, статус бібліотеки, контингент читачів, масштаб діяльності тощо. Бібліотекознавство загальне, спеціальне і специфіковане. Порівняльне (компаративне) бібліотекознавство як самостійна дисципліна бібліотекознавчого знання. Бібліотекознавство загальне і спеціальне. Електронне бібліотекознавство. Типологічні риси національних, універсальних і спеціальних бібліотек. Методологія дослідження як вчення про систему наукових принципів, форм і способів дослідницької діяльності. Функціональні, загальнонаукові принципи: історичний, термінологічний, функціональний, системний, когнітивний, принцип моделювання та інші. Загальні методи наукового пізнання: методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент); методи, що використовуються на емпіричному і теоретичному рівнях дослідження (абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання тощо); методи, що використовуються на теоретичному рівні дослідження (від абстрактного до конкретного). Системний і структурно-діяльнісний підходи. Застосування логічних завдань і правил. Евристичне програмування. Основна класифікація методів збирання інформації в бібліотекознавчих дослідженнях. Додаткова класифікація методів бібліотекознавчих досліджень. Спеціальні методики бібліотекознавчих досліджень.

Змістовий модуль 3. Розвиток українського бібліотекознавства на сучасному етапі та напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки

Характеристика основних центрів бібліотекознавчих досліджень в Україні. Основні напрями бібліотекознавчих досліджень. Перспективи розвитку українського бібліотекознавства. Основні зарубіжні центри та бібліотекознавчі: ради з бібліотечних та інформаційних ресурсів, Інститут Фоксона. Діяльність громадських бібліотечних організацій, при яких створені Комітети з наукової роботи. Характеристика Національної програми бібліотекознавчих досліджень (США). Дослідницька діяльність бібліотеки вищих навчальних закладів, бібліотечних шкіл, товариств друзів бібліотеки, публічних бібліотек. Види досліджень: теоретичні (розвиток бібліотечної та інформаційної науки) та прикладні (практичні інтереси бібліотек та інформаційних центрів). Класифікація прикладних досліджень: пілотажні, дескриптивні (описові), аналітичні. Основна проблематика бібліотекознавчих досліджень: менеджмент у бібліотеках, інформаційних мережах і системах; стандартизація в бібліотечній справі; мікроформи в бібліотеках і забезпечення їх зберігання; обслуговування читачів з обмеженими фізичними можливостями; матеріально-технічне забезпечення бібліотек; поведінка читачів в публічних бібліотеках; розробка методів бібліотерапії; історія окремих бібліотек; стратегічне планування в бібліотеці. Проблеми інтеграції в бібліотекознавстві. Основні напрями бібліотечно-бібліографічної діяльності Міжнародної Федерації бібліотечних асоціацій, ЮНЕСКО, бібліотечних асоціацій зарубіжних країн. Форми міжнародного співробітництва бібліотек (міжнародний книгообмін, міжнародні наукові конференції, висновки, наукові дослідження, тренінги, обмін досвідом тощо). Співробітництво бібліотечно-інформаційних працівників та міжнародні програми.

Змістовий модуль 4. Бібліотека в соціально-комунікативній структурі суспільства

Поняття системного аналізу бібліотеки. Сутнісна системна модель бібліотеки. Зовнішні і внутрішні функції підсистем системи «бібліотека». Функції підсистеми «бібліотечний фонд» – збирання, зберігання і надання в користування документів (друкованих, аудіовізуальних, електронних). Функції підсистеми «абонент» – використання накопичених документів у бібліотеці. Взаємодія підсистем «бібліотечний фонд-абонент». Читач – абонент – користувач – споживач інформації. Функції підсистеми «бібліотекар» – формування фонду документів,

забезпечення доступу до нього, а також до інформаційних ресурсів інших установ, забезпечення доступу інших бібліотечно-інформаційних установ до фонду власної бібліотеки. Взаємодія підсистем «абонент-бібліотекар», «бібліотекар-абонент», «бібліотечний фонд-бібліотекар». Функції підсистеми «матеріально-технічна база» – забезпечення спорудами і будовами, приміщеннями, технічними засобами, комунікаціями та устаткуванням. Види бібліотечної діяльності. Взаємозв'язки між підсистемами «Бібліотечний фонд – Матеріально-технічна база», «абонент-матеріально-технічна база». Функції підсистем «модель бібліотечного фонду», «модель бібліотекаря», «модель абонента», «модель матеріально-технічної бази».

Змістовий модуль 5. Соціальні функції бібліотеки

Еволюція поглядів бібліотекознавців на соціальне призначення бібліотеки (Л. Хавкіна, С. Сірополько, І. Фрумін, О. Чубар'ян, К. Абрамов, Ю. Столяров, К. Селіверстова, В. Скворцов, А. Хропач, М. Васильченко, М. Слободяник). Основний зміст понять «функції бібліотеки», «соціальні функції бібліотеки». Сутнісні (родові) функції бібліотеки (інформаційна, кумулятивна, комунікативна, меморіальна). Характеристика похідних функцій бібліотеки – культурно-просвітницької, освітньої, виховної, виробничої, соціалізуючої, соціокультурної, ідеологічної, рекреаційної, гедоністичної. Технологічні функції (моделювання, комплектування, обліку, аналітико-синтетичної обробки документів, зберігання, доставки документних ресурсів, обслуговування користувачів, управлінська). Взаємодія соціальних функцій бібліотеки, їх диференціація та інтеграція.

Змістовий модуль 6. Характеристика бібліотечної системи України

Система управління бібліотечною справою. Характеристика суб'єктів і об'єктів управління бібліотечною справою. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» та проблеми управління галуззю. Загальнодержавні органи управління бібліотечною справою. Законодавчі, виконавчі та громадсько-державні органи управління. Роль конгресів, з'їздів, бібліотечних рад в управлінні бібліотечною справою. Завдання і функції Міністерства культури і туризму України в галузі керівництва і координації роботи бібліотек. Регіональні органи управління бібліотечною справою. Обласні управління культури, міські, районні відділи культури Рад народних депутатів. Функції відомчих органів управління бібліотечною справою. Органи керівництва мережею бібліотек НАН України, науково-технічних, сільськогосподарських бібліотек, бібліотек навчальних закладів, громадських організацій, спілок, товариств тощо. Критерії ефективності управління бібліотечною справою. Перспективи удосконалення керівництва бібліотечною справою України

6. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години			Самостійна робота, год	Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття	Практичні заняття, год		Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
				о/д ф.	о/д ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	15	6	2	4	9	6	3	9
2	15	8	4	4	7	6	3	9
3	15	8	4	6	7	9	3	12
4	15	8	2	6	7	9	3	12
5	15	6	2	4	9	6	3	9
6	15	6	2	4	9	6	3	9
Усього за змістові модулі	90	28	14	28	48	42	18	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30				30	20	20	40
Загалом			120			100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	1. Бібліотекознавство як навчальна дисципліна 2. Сутність і функції сучасного бібліотекознавства	2
2	3. Класифікація і типологія бібліотек у сучасному бібліотекознавстві. 4. Методологія бібліотекознавства	2 2
3	5. Розвиток українського бібліотекознавства на сучасному етапі 6. Напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки	2
4	7. Бібліотека в соціально-комунікативній структурі суспільства. 8. Бібліотечна система України	2
5	9. Соціальні функції бібліотеки	2
6	10. Характеристика бібліотечної системи України 11. Управління бібліотечною справою	2
Разом		14

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	1. Бібліотекознавство як навчальна дисципліна 2. Сутність і функції сучасного бібліотекознавства	2 2
2	3. Класифікація і типологія бібліотек у сучасному бібліотекознавстві. 4. Методологія бібліотекознавства	2 2
3	5. Розвиток українського бібліотекознавства на сучасному етапі 6. Напрями сучасної зарубіжної бібліотекознавчої думки	2 4
4	7. Бібліотека в соціально-комунікативній структурі суспільства. 8. Бібліотечна система України	2 4
5	9. Соціальні функції бібліотеки 10. Національні бібліотеки України: історія та сучасні тенденції розвитку	2 2
6	11. Характеристика бібліотечної системи України 12. Управління бібліотечною справою	2 2
Разом		28

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Тест 1 у системі Мудл	Навчальний теоретичний матеріал за ЗМ 1 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала.	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 1: Завдання: дібрати відео про зародження бібліотек у світі та Україні для демонстрації та обговорення під час практичного заняття	За виконання завдань – 3 б.	3

		Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	4
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			9
2	Тест 2 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 2 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала.	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 1: Завдання: На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення базових понять курсу: «бібліотека», «бібліотечна справа», «бібліотекар»; «інформація», «документ», «публікація», «комунікація», «інформаційні потреби», «інформаційна система»; «читач бібліотеки», «користувач бібліотеки», «абонент бібліотеки»; «бібліотечне обслуговування». Результати оформити у таблиці Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 4
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			9
3	Тест 3 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 3 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 1: Завдання: дібрати інформацію та відео про різні форми міжнародного співробітництва бібліотек (міжнародний книгообмін, міжнародні наукові конференції, висновки, наукові дослідження, тренінги, обмін досвідом тощо) для демонстрації та обговорення під час практичного заняття. Опитування з теоретичної частини	За виконання завдань – 4 б. За усну повну відповідь студент може отримати	4 6

		за планом до заняття (розділ 3 РП)	максимум 2 б.	
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			12
4	Тест 4 за теоретичними питаннями ЗМ 4 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 4 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за тематикою ЗМ 4. Завдання: дібрати відео про різні види найбільших бібліотек в Україні для демонстрації та обговорення під час практичного заняття Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	Виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 7
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			12
5	Тест 5 за теоретичними питаннями ЗМ 5 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 5 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичного завдання за тематикою ЗМ 5. Завдання: скласти порівняльну таблицю поглядів бібліотекознавців на соціальне призначення бібліотеки для демонстрації та обговорення під час практичного заняття Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 4
Усього за ЗМ 5 контр. заходів				9
	Тест 6 за теоретичними питаннями ЗМ 6 в системі Мудл	Навчальний матеріал за ЗМ 6 (розділ 3 РП)	Кількість питань – 10, кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бала	2
	Практичне заняття	Виконання практичного завдання за тематикою ЗМ 6. Завдання: підібрати відео з цікавими фактами про бібліотеки для демонстрації та обговорення під час практичного заняття Опитування з теоретичної частини за планом до заняття (розділ 3 РП)	За виконання завдань – 3 б. За усну повну відповідь студент може отримати максимум 2 б.	3 4
Усього за ЗМ 6 контр.				9

заходів				
Усього за змістові модулі контр. заходів	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Екзамен	Теоретичні завдання	Усна частина екзамену передбачає проходження підсумкового тесту, питання на який формуються за теоретичним матеріалом усіх змістових модулів. Перелік питань поданий у системі Мудл https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=372	Екзамен проводиться в усній формі при очній/дистанційній формі навчання. Складається із відповіді на тестові завдання – до 20 балів. Усього за екзамен можна отримати до 20 балів.	20
	Індивідуальне практичне завдання	Передбачає виконання завдання: на основі опрацювання наукових, навчальних, довідкових друкованих джерел та інформаційних ресурсів мережі Інтернет підготувати презентацію, присвячену аналізу бібліотекознавчої спадщини видатного науковця (за вибором студента. Не менше 10 слайдів). Скласти бібліографічний список основних праць вченого	Студент може отримати до 20 балів за виконані дві частини завдання (перша частина оцінюється максимум 15 б., а друга – 5 б. Здають у паперовому варіанті за 10 днів до закінчення навчання (до 1 грудня). За порушення термінів здачі знімаються 5 балів .	20
Усього за підсумковий семестровий контроль	2			40

9. Рекомендована література

Основна:

- Бачинська Н. А., Салата Г. В. Бібліотекознавство : посібник для вищих навчальних закладів. Київ : Медінформ, 2016. 242 с.
- Женченко М. Загальна та спеціальна бібліографія : навч. посіб. Київ : Жнець, 2011. 256 с.
- Палеа Ю. І., Іванова І. О., Черепуха Л. О. Бібліотечне фондознавство : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. І. Палеа. Київ : Ліра-К, 2019. 276 с.
- Хіміч Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек : навч. посіб. Київ : Самміт-книга, 2012. 88 с.

Додаткова:

10. Воскобойнікова-Гузєва О. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України : генезис, концепції, модернізація : монографія. Київ : Академперіодика, 2014. 362 с.
11. Гранчак Т. Бібліотека в інформаційному супроводі управління суспільними процесами: політико-комунікаційний аспект : монографія. Київ : НБУВ, 2014. 182 с.
12. Закіров М. Актуалізація проблеми еволюції соціально- комунікаційної функції бібліотек. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 53. С. 29–39.
13. Копанаєва В.О. Концептуальна модель бібліотеки в середовищі цифрової науки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 4. С. 6–13.
14. Петрова Л. Г. Бібліотека в умовах соціально-економічних змін: монографія. Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2003. 401 с.
15. Соколов В. Бібліотечна валеологія: на шляху становлення нового напрямку бібліотекознавчих досліджень та інформаційнобібліотечної діяльності. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2017. № 2. С. 2–11.
16. Соколов В. Бібліотечна політологія: становлення нової галузі бібліотекознавчих досліджень. *Вісник Книжкової палати*. 2017. № 9. С. 17–20.
17. Стандарти з інформації, бібліотечної і видавничої справи за станом на 01.06.2019 : бібліографічний показник / Державна науково-технічна бібліотека України. Київ : ДНТБ, 2019. 15 с. URL: <https://dntb.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/07/%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%92%D0%A1-2019.pdf>.
18. Project and Innovation Activity of Libraries / Н. Bilovus, V.Mudrokha, K.Pavliuk, P.Kazimi. *International Workshop IT Project Management*. 2020. P. 58–70. URL: <http://ceurws.org/Vol-2565/paper6.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечний інформаційно-освітній портал. URL: <http://www.librportal.org.ua/>
2. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
5. Українська бібліотечна асоціація (УБА). URL: <https://ula.org.ua/>
6. Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та закладів. URL: <http://www.ifla.org>